

22 GRZ 04

Uitspraak van de Geschillencommissie Regresaanspraken Zorgverzekeraars inzake een geschil met betrekking tot het Convenant Regres Zorg- en Aansprakelijkheidsverzekeraars.

Partijen

Partij A; zorgverzekeraar van X, voetganger

en

Partij B; WAM-verzekeraar van Y, automobilist

Feitelijke gegevens

Op 27 december 2018, rond 06:42 uur, is X als voetganger betrokken geweest bij een aanrijding op de Werkhovenseweg te Werkhoven. Deze weg bevindt zich buiten de bebouwde kom. Op het tijdstip van de aanrijding was het nog donker. De voetganger kwam in botsing met een personenauto bestuurd door Y en raakte ernstig gewond.

Deze foto is afkomstig van Google Maps

Stellingname van partijen

Partij A heeft partij B aansprakelijk gesteld op grond van art. 185 WWV en acht partij B voor 45% aansprakelijk. Partij B beroept zich op overmacht.

Partij A is van mening dat geen sprake is van overmacht aan de zijde van de bestuurder. Volgens partij A valt de bestuurder wel degelijk een verwijt te maken, omdat hij beter had moeten anticiperen op de verkeerssituatie. Het oversteken van de voetganger op deze locatie was niet zo onwaarschijnlijk dat de bestuurder daarmee geen rekening hoefde te houden, omdat hij op een weg reed met uitritconstructies en fietsoversteekplaatsen. De bestuurder van de auto had bovendien extra oplettendheid moeten betrachten omdat er op dat punt slechte en zwakke straatverlichting aanwezig was.

Partij A merkt op dat de bestuurder verlichting moet hebben gevoerd gelet op het vroege tijdstip en dat hij ondanks de zwakke straatverlichting de voetganger tijdig had moeten kunnen opmerken. De situatie was niet dusdanig dat de bestuurder in het geheel geen zicht kon hebben op overstekende voetgangers.

Volgens partij A was het voor de voetganger niet verboden om de weg over te steken en ook niet om zwarte kleding te dragen. Wel heeft de voetganger onvoldoende oplettendheid betracht bij het oversteken, waarbij hij de bestuurder geen voorrang heeft gegeven.

Partij B stelt zich op het standpunt dat haar verzekerde in redelijkheid geen enkel verwijt te maken valt. Hoewel het een 60 km/u weg betreft reed de bestuurder veel langzamer, namelijk ongeveer 30 km/u, toen hij de wegversmalling verliet en een persoon op de weg zag lopen. Hij heeft direct hard geremd, maar kon een aanrijding niet voorkomen. De voetganger was in het donker gekleed en er was sprake van slechte, althans zwakke straatverlichting gericht op het fietspad. Doordat de koplampen van de auto van de weg waren afgekeerd op het moment dat hij door de wegversmalling reed, was de voetganger voor de bestuurder niet op tijd zichtbaar.

Daarbij wijst partij B erop dat op de locatie van het ongeval geen uitrit was. De voetganger liep midden op het weggedeelte dat bestemd was voor motorvoertuigen. Dat sprake is van een verkeersfout van de voetganger staat volgens partij B dan ook vast. Indien de voetganger bezig was met oversteken, dan had hij voorrang moeten verlenen. Ingeval hij op de weg liep, had hij gebruik moeten maken van het naastgelegen fietspad (art. 4 lid 2 RVV 1990). Partij B wijst er daarbij nog op dat, anders dan partij A stelt, er op deze weg geen fietsoversteek paden zijn. Wel is sprake van enkele uitritten maar na de tweede wegversmalling, waar het ongeval heeft plaatsgevonden, is dit niet het geval. De bestuurder behoefde daar geen voetgangers op de weg te verwachten. Partij B stelt zich aldus op het standpunt dat geen sprake is van een fout van de bestuurder en dat het ongeval alleen te wijten is aan een door de zwakke verkeersdeelnemer begane fout.

Overwegingen van de commissie

De commissie verklaart zich ontvankelijk het geschil in behandeling te nemen.

Centraal staat de vraag of in de onderhavige kwestie sprake is van overmacht van de bestuurder. De lezingen van partijen over de toedracht van het ongeval lopen uiteen. Er waren geen getuigen aanwezig.

De commissie heeft in eerdere zaken bepaald dat voor een geslaagd beroep op overmacht door de gemotoriseerde verkeersdeelnemer, het ongeval enkel en alleen te wijten moet zijn aan een fout van de zwakke verkeersdeelnemer. De gemotoriseerde verkeersdeelnemer dient alles gedaan te hebben om een ongeval te voorkomen. De fout van de zwakke verkeersdeelnemer dient zo onwaarschijnlijk te zijn dat hiermee in alle redelijkheid geen rekening hoefde te worden gehouden. De omstandigheden van het geval zijn voor de inhoudelijke beoordeling van doorslaggevend belang. De situatie ter plaatse en de omgeving kunnen hierbij bepalend zijn (vgl. uitspraak 22-GRZ-01).

De commissie stelt vast dat in casu geen sprake was van opzet of aan opzet grenzende roekeloosheid van de voetganger. Dat is ook niet gesteld.

De volgende omstandigheden zijn hier van belang. Het ongeval gebeurde tijdens de winterperiode in de vroege ochtend, toen het nog donker was. De weg waarop de aanrijding plaatsvond was niet verlicht, er was alleen op het naastgelegen fietspad zwakke straatverlichting, gericht op het fietspad. Vlak voor de wegversmalling waar het ongeval heeft plaatsgevonden zijn enkele uitritten die duidelijk waarneembaar zijn. Niet betwist is dat het ongeval na de wegversmalling heeft plaatsgevonden. In deze kwestie is er geen aanleiding om te twijfelen aan de gestelde snelheid van de bestuurder. Hoewel het voor de voetganger veiliger was geweest om lichtere, reflecterende kleding of verlichting te dragen, levert dit geen verkeersfout op. Het begrip verkeersfout in de zin van het convenant dient strikt te worden uitgelegd. Van een verkeersfout is alleen sprake indien de gedraging in strijd is met een verkeersregel/-norm (vgl. uitspraak 22-GRZ-03). Er kan niet gesteld worden dat de voetganger art. 4 lid 2 RVV 1990 heeft overtreden door op de rijbaan te lopen in plaats van op het naastgelegen fietspad.

De commissie overweegt dat het in de gegeven omstandigheden niet zodanig onwaarschijnlijk was dat een andere, zwakkere verkeersdeelnemer de weg zou oversteken zonder daarbij voorrang te verlenen, dat de bestuurder hiermee geen rekening kon of hoefde te houden.

Een gemotoriseerde weggebruiker dient immers rekening te houden met (fouten van) andere verkeersdeelnemers. Ook omdat er behalve een boom aan de rechterzijde van de rijbaan, vrij zicht was op de weg, staat niet vast dat het voor de bestuurder in de gegeven omstandigheden redelijkerwijs niet mogelijk was om een aanrijding te voorkomen.

Bindend advies

De commissie is van oordeel dat niet is voldaan aan de vereisten voor een geslaagd beroep op overmacht. Partij B is daarom gehouden 45% van de vordering van partij A te voldoen.

Aldus beslist op 16 maart 2023 door Prof.mr. J.G.J. Rinkes, mr. drs. N.J.E.G. Cremers en mr. L. van den Eshof, Leden van de Geschillencommissie Regresaanspraken Zorgverzekeraars in tegenwoordigheid van mr. A. Hogenesch, secretaris.

prof. mr. J.G.J. Rinkes
voorzitter

mr. A. Hogenesch
secretaris